

Reactie LTO Nederland op voorgestelde Wijziging Besluit gewasbeschermingsmiddelen en biociden (alternatieven chemische gewasbeschermingsmiddelen)

Met het voorgestelde wijzigingsbesluit wordt in het Besluit gewasbeschermingsmiddelen en biociden een grondslag opgenomen om bij ministeriële regeling het gebruik van alternatieven voor chemische gewasbeschermingsmiddelen te kunnen verplichten. Het gaat daarbij onder meer om alternatieven voor het toepassen van glyfosaathoudende middelen voor het doodspuiten van grasland, groenbemesters en vanggewassen. De alternatieven dienen te voldoen aan de criteria noodzakelijkheid, evenredigheid en geschiktheid.

LTO Nederland is tegen voorliggend voorstel, met onderstaande motivatie:

1. Het ministerie van LNV, LTO Nederland en andere partijen werken samen in het Uitvoeringsprogramma Toekomstvisie Gewasbescherming 2030. Het zoeken en implementeren van alternatieven moet wat LTO betreft verder worden gestimuleerd. Daarom pleit LTO dan ook voor beleid waarin positieve prikkels centraal staan. Tegen die achtergrond is het onverstandig en onwenselijk dat de minister alternatieven voor synthetische gewasbeschermingsmiddelen wil kunnen verplichten. Het Uitvoeringsprogramma is een samenwerking met het ministerie. Met het voorstel gaat de minister voorbij aan deze samenwerking en neemt hij deze niet serieus.
2. De minister moet de eigen instituties en aangenomen regelgeving serieus blijven nemen en serieus blijven volgen. De minister kiest met het voorgenoemd besluit direct in te grijpen in het toelatingsbeleid van het Ctgb. De minister wil alternatieven van gewasbeschermingsmiddelen verplichten, zonder dat daarvoor een onafhankelijke wetenschappelijke beoordeling is geweest. De criteria waaraan de alternatieven moeten voldoen, noodzakelijkheid, evenredigheid en geschiktheid, zijn niet onderbouwd en kunnen naar willekeur worden gebruikt. Daarnaast, deze criteria zijn geheel andere criteria dan die het Ctgb toepast.
2. De minister schakelt met de gekozen route voor het inrichten van een nieuwe ministeriële regeling de politiek en het Ctgb uit. De regeling en de eronder vallende gewasbeschermingsmiddelen behoeven niet getoetst te worden door partijen en behoeven niet afgestemd te worden met het Ctgb en met de Tweede Kamer. De minister kan zelf besluiten om alternatieven voor specifieke middelen te verplichten, in dit geval glyfosaat.
3. Een van de acties onder het uitvoeringsprogramma is het komen tot een IPM-aanpak voor de toepassing van glyfosaat bij grasland, groenbemesters en vanggewassen. Deze aanpak sluit aan bij de opstelling van LTO voor de toepassing van glyfosaat: het middel wordt alleen gebruikt als alle IPM-stappen zijn doorlopen en niet voldoende hebben gerendeerd. De actie uit het UP heeft geresulteerd in de gepubliceerde [IPM-benadering](#), die in de praktijk wordt uitgerold. Dit heeft ertoe geleid dat een groot aantal leden alleen nog maar alternatieven van glyfosaat gebruikt, met name mechanische methoden. Uit een recente representatieve enquête van LTO Noord onder boeren blijkt dat driekwart van de ondervraagde ondernemers bekend is met de alternatieven voor glyfosaat. Een derde van de ondervraagden gebruikt geen glyfosaat. Een groot aantal ondernemers werkt met de alternatieven voor glyfosaat, met name met mechanische alternatieven. Bijna een derde van de ondervraagden werkt tussen de drie en vijf jaar met de alternatieven. Daarnaast communiceert LTO actief over de alternatieven, zoals in de afgelopen maanden in verschillende [webinars van het Praktijkprogramma weerbaarheid in de praktijk](#).
4. De minister gaat voorbij aan de specifieke regionale bepalingen, zoals de erosiebeperkende maatregelen die voor de land- en tuinbouw in Zuid-Limburg gelden. Op basis van deze provincie maatregelen is landbewerking in sterke mate beperkt en is glyfosaat een van de weinig beschikbare mogelijkheden voor de toepassing bij grasland, groenbemesters en vanggewassen.
5. Als glyfosaat niet langer is toegestaan bij het vernietigen van vanggewassen, dan heeft dit gevolgen voor de toepassing van niet-kerende grondbewerking (NKG) en dus voor klimaatdoelen. Er zal namelijk meer geploegd gaan worden. Onder het huidige mestbeleid moet op zand- en lössgronden het vanggewas tot en met 1 februari op het land staan. Het is belangrijk een vanggewas in het voorjaar goed onder te werken om een goed zaaibed te creëren voor de

volgende teelt. Dit geldt met name voor fijnzadige teelten zoals uien en prei. Als het vanggewas niet goed is afgestorven en ondergewerkt heeft dit gevolgen voor de nieuwe teelt, denk hierbij aan bodemgebonden ziekten en plagen. De afhankelijkheid van chemische onkruidbestrijding (o.a. glyfosaat) is bij niet-kerende grondbewerking (NKG) hoger dan bij ploegen.

6. De alternatieven dienen volgens de minister te voldoen aan de criteria noodzakelijkheid, evenredigheid en geschiktheid. In een nat voorjaar zoals we nu hebben, is mechanisch onderwerken niet mogelijk en dus niet geschikt. Mechanische onderwerking vereist geschikte omstandigheden. Het is daarom belangrijk om flexibel te blijven en te overwegen welke methode het meest geschikt is voor de specifieke omstandigheden.